

Rätt grovfoder till rätt häst!

Ring Foderrådgivare 0171 - 41 41 80

STALLSTRÖ • FODER

Rätt grovfoder till rätt häst!

Vad är ett "bra" grovfoder? Kan man se på grovfodret om det är av god näringsmässig kvalitet? Bör jag ta en analys? Kan jag lita på analysvärdena? Frågorna kan vara många.

Av: Michaela Lindbäck

Hästen är en grovfoder-omvandlare och behöver växtfiber för en störningsfri matsmältning. En häst i det fria betar 14-18 timmar per dygn, gör inte frivilliga uppehåll längre än 3-5 timmar och äter i perioder som normalt varar i 2-3 timmar.

Under stallperioden är det därför viktigt att vi försöker utfodra på ett sådant sätt att vi eftersträvar detta så långt det är möjligt. Därför är inte lösningen att utfodra små mängder grovfoder flera gånger per dygn för att på så sätt förlänga den totala ättiden per dygn. Att utfodra en mindre

mängd grovfoder, flera gånger per dygn gör att ättiden för varje ufodring blir kort och hästens salivproduktion och tuggbehov stimuleras inte tillräckligt. När födosöksbeteendet och ätbehovet inte är tillfredställt ökar risken för att hästen ska utveckla beteendestörningar som vävning och krubbitning.

Men min häst skall bara äta 6 kg per dag för att täcka sitt näringsbehov enligt beräkningar. Hur ska jag uppfylla detta?

Svaret är att utfodra med ett grovfoder som har ett näringsinnehåll som

Grovfodrets näringsinnehåll kan variera mycket. Jordmån, väder och skördetid är några parametrar som spelar in.

passar hästen. Men tyvärr är detta inte så enkelt. Grovfoders näringsinnehåll kan variera mycket. Några faktorer som har betydelse är sammansättning av gräsarter, gödning, odlingsplats, skördetidpunkt, årsmån, hantering och lagring. Alla som har hand om hästar bör ha god kännedom om hur ett vallfoder produceras, konserveras och lagras på bästa sätt. Kanske köper du av samma bonde år efter år utan att reflektera över vad du köper och betalar för?

Genom att ha en grundlig kännedom om vad hästen behöver kan man även ställa krav på sin leverantör. När det gäller kraftfoder är det nog många som väljer kraftfoder efter hästtyp däremot. Varför inte göra det när det gäller grovfoder också?

Min erfarenhet som foderrådgiv-

vare är att det är vanligt förekommande att man köper ett grovfoder utan att reflektera över analysen. Det är viktigt att ha en uppfattning om vilka värden som är acceptabla för att grovfodret ska passa hästen. Någoting som jag verkligen vill poängtera är att ett kraftfoder kan aldrig ersätta ett dåligt grovfoder! Däremot är kraftfoder ett bra komplement till ett grovfoder då grovfodret inte täcker hästens näringsbehov som t.ex. till ett dräktigt sto eller till hårt arbetande hästar. Hästar i vila eller hästar som utför lätt arbete behöver i sällan utfodras med kraftfoder. Men vissa år kan det vara svårt att få tag på det önskvärda grovfodret. Ett år rekommenderade jag ca 80 % av kunderna att komplettera med ett proteinfodermedel, eftersom proteinvärdena i

grovfodret var lågt, vilket bottnade i sena skördar pga. väderförhållanden och därmed sjunkande proteinhalt.

Hur ska man då veta vad som är ett bra grovfoder till just min häst?

De viktiga delarna att fästa blicken på är energi, protein och mineraler. Energi och protein har samspelande faktorer. Om man tar gram smältbart protein (g smb.rp) och dividerar den med energin (MJ) får man ut en kvot mellan dessa två. Kvoten säger inte om grovfodret är "bra eller dåligt", utan om den största delen av hästens näringsbehov kan täckas utav grovfodret. Det finns riktvärden, dvs. passande kvoter till olika hästtyper. Genom att se på analysen och dividera dessa, så kan man få en hint om grovfodret skulle passa min häst. Önskvärda kvoter till vuxna hästar och hästar i tävling är 5-6 och till dräktiga och digivande ston 8-10. Man vill även att energivärdet (MJ) för den första kategorin skall vara 6-7 och den andra kategorin >9. Om grovfodret har en lägre kvot betyder det att grovfodret behöver kompletteras med ett proteinfodermedel. Om kvoten är högre behövs foderstaten kompletteras med ett energifodermedel.

Ska man ta en analys och kan man i så fall lita på att den stämmer? Det man kan se på ett grovfoder är ifall det är grönt och fint, luktar gott och inte dammar. Detta tyder då på att grovfodret är av så att säga god kvalitet. Men man kan aldrig se den näringsmässiga kvaliteten med blåtta ögat, vilket jag är förespråkare för att ta en analys på sitt grovfoder. Genom att göra det kan jag som rådgivare/ eller att du beräknar själv, veta vilka mängder som bör vara lämpliga att utfodra med. Alla hästar är dock olika, så även fast du har en analys kan du behöva korrigera foderstaten efter en beräkning av foderstat. Det är viktigt att ta ett representativt prov för att analysen ska stämma med verkligheten så långt det är möjligt. Vad är då ett representativt prov på ett grovfoder?

Så gör du !

Ta prov från flera ställen, blanda och ta ut ca 150-300 gram. OBS! Viktigt att få med eventuella blad. Klipp provet och lägg i en plastpåse som du lägger i ett kuvert tillsammans med en följesedel. Följesedlar finns att ladda ner på analysföretagens hemsidor.

Provet skickar du till:

*Agrilab AB, Ullsväg 33, 756 51 Uppsala
alternativt Eurofins Food & Agro Testing
Sweden AB, Box 887, 531 18 Lidköping.*